

РІВНЕНСЬКА МІСЬКА РАДА
(восьме скликання)
РІШЕННЯ

09 жовтня 2025 року

м. Рівне

№ 7262

Про затвердження Програми поводження з котами і собаками та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території Рівненської міської територіальної громади на 2026 рік

Відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", статей 1, 9 Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання", законів України "Про захист тварин від жорстокого поводження", "Про тваринний світ", "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про ветеринарну медицину", "Про систему громадського здоров'я" та "Про захист населення від інфекційних хвороб", наказів Державного комітету ветеринарної медицини України від 15.10.2010 № 438 "Про затвердження ветеринарно-санітарних вимог до утримання тварин у притулках" та від 15.10.2010 № 439 "Про затвердження Положення про притулок для тварин", наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 28.09.2010 № 425 "Про затвердження Порядку проведення заходів, необхідних для скорочення чисельності тварин, які становлять небезпеку" Рівненська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму поводження з котами і собаками та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території Рівненської міської територіальної громади на 2026 рік (додається).

2. Контроль за виконанням цього рішення доручити постійній комісії з питань міського господарства, транспорту, зв'язку та екології, постійній комісії з питань бюджету, фінансів та управління комунальною власністю, секретарю міської ради Віктору Шакирзяну, заступнику міського голови Миколі Дядюсю, директору Департаменту інфраструктури та благоустрою Рівненської міської ради Руслану Гудимі, а організацію його виконання – начальнику Комунального автотранспортного підприємства 1728 Сергію Марчуку.

Секретар міської ради

Віктор ШАКИРЗЯН

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Рівненської
міської ради
09.10.2025 № 7262

ПРОГРАМА
ПОВОДЖЕННЯ З КОТАМИ І СОБАКАМИ ТА РЕГУЛЮВАННЯ
ЧИСЕЛЬНОСТІ БЕЗПРИТУЛЬНИХ ТВАРИН ГУМАННИМИ
МЕТОДАМИ НА ТЕРИТОРІЇ РІВНЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2026 РІК

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

Ініціатор	Рівненська міська рада.
Розробник Програми	Робоча група депутатів Рівненської міської ради VIII скликання з розробки Програми поводження з котами і собаками та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території Рівненської міської територіальної громади на 2026 рік (згідно із Законом України "Про статус депутатів місцевих рад")
Відповідальний виконавець Програми	Департамент інфраструктури та благоустрою Рівненської міської ради
Співвиконавці Програми	<ol style="list-style-type: none">1. Комунальне автотранспортне підприємство 1728 (КАТП 1728).2. Департамент муніципальної варти Рівненської міської ради.3. Головне управління Національної поліції в Рівненській області.4. Управління освіти виконавчого комітету Рівненської міської ради.5. Управління культури і туризму виконавчого комітету Рівненської міської ради.6. Рівненське міське управління Головного управління Держпродспоживслужби в Рівненській області.7. Громадські організації Рівненської міської територіальної громади.8. Ветеринарні клініки Рівненської міської територіальної громади.9. Медіа Рівненської міської територіальної громади
Строк виконання Програми	2026 рік

Обсяги та джерела фінансування

Джерела фінансування	Обсяги фінансування на 2026 рік (тис. гривень)
Бюджет Рівненської міської територіальної громади	4 400,0
Інші джерела	1 000,0
Всього	5 400,0

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програму поводження з котами і собаками та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території Рівненської міської територіальної громади на 2026 рік (далі – Програма) спрямовано на забезпечення безпеки життя та здоров'я людей, гуманізацію суспільства, захист тварин від страждань і загибелі внаслідок жорстокого поводження з ними та захист їхніх природних потреб.

1.2. Програма ґрунтується на принципах гуманного ставлення до тварин та запобігання жорстокому поводженню з ними, в ній визначено правові, організаційні і фінансові основи відносин щодо регулювання чисельності безпритульних тварин на території Рівненської міської територіальної громади, визначено участь фізичних осіб та громадських організацій у виконанні заходів, спрямованих на регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами – способом біостерилізації.

1.3. Дія Програми поширюється на:

1.3.1. безпритульних тварин, тобто домашніх тварин, що залишились без догляду людини або утворили напіввільні угруповання, здатні розмножуватися поза контролем, у тому числі на тварин, незалежно від породи, належності та призначення, що мають нашійники з номерними знаками і намордники, але перебувають без власника на вулицях, площах, ринках, у скверах, садах, у громадському транспорті, дворах та інших громадських місцях;

1.3.2. домашніх тварин, які мають власників;

1.3.3. відносини, що виникають у зв'язку з утриманням тварин і поводженням з ними фізичних та юридичних осіб на території Рівненської міської територіальної громади (крім установ Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної митної служби України).

1.4. Реалізація Програми повинна здійснюватися виключно гуманними методами, що виключають жорстоке поводження з тваринами, відповідно до законодавства України.

1.5. Евтаназію безпритульних тварин на території Рівненської міської територіальної громади можливо застосовувати тільки в таких двох випадках, підтверджених рішенням комісії з евтаназії:

1.5.1. тварина хвора на сказ;

1.5.2. тварина має невиліковну хворобу (травми, несумісні з життям), що має бути підтверджено ветеринарним висновком

1.6. До складу комісії з евтаназії обов'язково входять такі особи: головний лікар управління ГУ Держпродспоживслужби в Рівненській області, кінолог (наявність кінологічної освіти і досвід роботи за спеціальністю не менше 5-ти років), незалежний лікар ветеринарної медицини, 2 представники громадської організації, статутною метою діяльності якої є охорона та захист тварин.

1.7. Фізичні та юридичні особи, що утримують тварин, зобов'язані суворо дотримуватись вимог законів України "Про захист тварин від жорстокого поводження", "Про ветеринарну медицину", "Про систему громадського здоров'я", "Про захист населення від інфекційних хвороб" та інших нормативно-правових актів України, санітарно-гігієнічних і ветеринарних правил та норм, не допускати порушень прав і законних інтересів інших фізичних та юридичних осіб, а також тварин, у тому числі через жорстоке поводження з ними або їх жорстоке умертвіння, і не створювати загрози безпеці людей.

1.8. Програма діє протягом 2026 року на території Рівненської міської територіальної громади. У Програмі передбачається проведення комплексу соціально-економічних та правових заходів, спрямованих на зниження чисельності безпритульних тварин на території Рівненської міської територіальної громади гуманними методами та на роботу з населенням щодо впровадження стандартів гуманного поводження з тваринами та відповідальності власників домашніх тварин.

1.9. Програма спрямована на формування комфортного та безпечного співіснування людей і тварин, забезпечення проведення єдиної політики у сфері утримання та поводження з домашніми тваринами, що відповідає законодавству України.

1.10. Нормативно-правове регулювання Програми здійснюється відповідно до Європейської конвенції захисту домашніх тварин, законів України "Про захист тварин від жорстокого поводження", "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про благоустрій населених пунктів", "Про систему громадського здоров'я", "Про захист населення від інфекційних хвороб" та інших нормативно-правових актів. У Програмі враховано необхідність сприяння реалізації пріоритетних напрямків Програми соціального та економічного розвитку на території Рівненської міської територіальної громади на 2026 рік.

1.11. У Програмі використовуються такі основні поняття та терміни:

адопція – прилаштування (усиновлення) безпритульних домашніх тварин у нові родини;

ареал попереднього перебування – територія, на якій було проведено вилов тварини;

безпритульні тварини – домашні тварини, що залишилися без догляду людини або утворили напіввільні угруповання, здатні розмножуватися поза контролем людини;

біостерилізація – позбавлення тварини здатності до відтворення потомства (репродуктивної здатності) хірургічним або біологічним способом;

благодійна діяльність – благодійна безкорислива діяльність благодійних організацій та фізичних осіб, що не передбачає одержання прибутків від цієї діяльності;

відчуження тварини – передача права власності на тварину від однієї юридичної чи фізичної особи іншим юридичним чи фізичним особам у спосіб, що не заборонений чинним законодавством;

відповідальний волонтер – людина, яка відповідно до договору про право тимчасового користування безпритульною твариною (тваринами) дала згоду на утримання та догляд за безпритульною твариною (тваринами), яку (які) було повернуто до ареалу попереднього перебування;

власник домашньої тварини – юридична або фізична особа, яка здійснює догляд за твариною, що належить їй на праві власності або на інших підставах, які не суперечать законодавству України;

гуманне ставлення до тварин – дії, що відповідають вимогам щодо захисту тварин від жорстокого поводження і передбачають доброзичливе ставлення до тварин, захист їхніх прав, сприяння їхньому благополуччю, покращення якості їхнього життя тощо;

домашні тварини – собаки, коти та інші тварини, що протягом тривалого історичного періоду традиційно утримуються і розводяться людиною, а також тварини видів чи порід, штучно виведених людиною для задоволення естетичних потреб і потреб у спілкуванні, що, як правило, не мають життєздатних диких популяцій, які складаються з особин з аналогічними морфологічними ознаками, та існують тривалий час у їхньому природному ареалі;

евтаназія – гуманні методи умертвіння тварин, що виключають їх передсмертні страждання;

жорстоке поводження з тваринами – знущання над тваринами, в тому числі безпритульними, що спричинило мучення, завдало їм фізичного страждання, тілесних ушкоджень, каліцтва або призвело до загибелі, нацьковування тварин одна на одну та на інших тварин, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, залишення домашніх та сільськогосподарських тварин напризволяще, в тому числі порушення правил утримання тварин;

ідентифікація безпритульної тварини – процес з ототожнювання безпритульної тварини шляхом присвоєння їй унікального ідентифікаційного номера з використанням електронної ідентифікації (електронний транспондер) та візуальної ідентифікації (кліпси з унікальним номером);

ідентифікація тварин, що належать власникам, – процес з ототожнювання тварини шляхом присвоєння їй унікального ідентифікаційного номера з використанням електронної ідентифікації (електронний транспондер) та візуальної ідентифікації (муніципальний номерний жетон);

інформаційно-просвітницький центр – центр, який створюється при КАТП 1728 з метою здійснення інформаційно-просвітницької діяльності щодо гуманного поводження з тваринами та гуманного ставлення до них;

муниципальний номерний жетон – засіб візуальної ідентифікації тварини, який видається власникові зареєстрованої тварини;

муниципальний реєстр тварин Рівненської міської територіальної громади – єдиний міський електронний реєстр тварин, що належать власникам, та безпритульних тварин;

дорадчий орган – постійно діючий колегіальний орган, який з метою забезпечення законної, ефективної, прозорої діяльності контролює та спрямовує діяльність керівника центру стерилізації бездоглядних тварин (далі – Центр стерилізації), що є підрозділом КАТП 1728, у межах компетенції;

притулки для тварин – неприбуткові установи, спеціально призначені та облаштовані для утримання безпритульних тварин;

реєстрація тварини, що належить власникові, – внесення даних про таку ідентифіковану тварину до муніципального реєстру тварин Рівненської міської територіальної громади, що здійснюють КАТП 1728, його структурний підрозділ (Центр стерилізації) або приватні ветеринарні лікарі чи Головне управління Держпродспоживслужби в Рівненській області;

реєстрація безпритульної тварини – внесення даних про безпритульну тварину до муніципального реєстру тварин Рівненської міської територіальної громади, що здійснюють КАТП 1728, його структурний підрозділ (Центр стерилізації) або приватна ветеринарна клініка, яка надає такі послуги;

самовигул – регулярні самостійні прогулянки домашніх тварин, що належать власникам, у громадських місцях без нагляду господаря;

соціально адаптовані тварини – стерилізовані, вакциновані та ідентифіковані тварини, що не несуть загрози для суспільства;

утримання тварин у домашніх умовах – обмеження природної волі домашніх тварин, що виключає їх вільне переміщення за межами квартири, подвір'я окремого будинку.

2. ОПИС ПРОБЛЕМ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ ПРОГРАМИ

Ставлення суспільства до тварин визначає рівень його гуманності. Прагнення України стати повноправним членом Європейського Союзу неможливе без прийняття і втілення в життя європейських цінностей. Стандарти гуманного поводження з тваринами є однією з них.

У 2006 році Верховна Рада України ухвалила Закон України "Про захист тварин від жорстокого поводження", а в 2013 році ратифікувала Європейську конвенцію про захист домашніх тварин, відповідно до якої забороняється жорстоке поводження з тваринами й передбачаються гуманні способи регулювання їх кількості, як і в країнах Євросоюзу. Незважаючи на ухвалення закону, який цілком відповідає світовим стандартам, на території Рівненської міської територіальної громади є, на жаль, немало безпритульних тварин та

трапляються ганебні факти жорстокого поводження з ними, що негативно впливає на формування іміджу України та її регіонів серед іноземних партнерів та потенційних інвесторів.

Незважаючи на існування низки нормативно-правових актів у сфері утримання домашніх тварини та поводження з ними, захисту тварин від жорстокого поводження, чинна правова база все ще має значну кількість прогалин, що унеможлиблює ефективне вирішення питань, пов'язаних із порушеними проблемами.

Тому є необхідність у її вдосконаленні шляхом внесення змін, доповнень та уточнень до чинних нормативних актів, а також розробки нових як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях та приведення їх до сучасних світових вимог.

Зокрема потребують нормативного врегулювання питання підвищення рівня відповідальності за порушення Правил утримання домашніх тварин та за жорстоке поводження з тваринами, питання, що стосуються здійснення контролю за продажем тварин, збирання, знешкодження і утилізації загиблих тварин та відходів життєдіяльності тварин, пунктів тимчасової перетримки та притулків для тварин.

Регулювання чисельності безпритульних тварин є багатопрофільною проблемою, що потребує залучення різних структур та організацій, які розташовані на території громади, для її вирішення і планування на довгострокову перспективу.

Основними причинами появи безпритульних тварин на вулицях міста є такі:

- 1) низький рівень культури населення щодо поводження з домашніми тваринами;
- 2) відсутність реальних даних про кількість безпритульних тварин на території територіальної громади;
- 3) недотримання власниками прийнятих правил утримання тварин на території Рівненської міської територіальної громади;
- 4) відсутність муніципального реєстру для ведення обліку собак (котів), що перебувають на території громади;
- 5) недостатня робота з власниками собак (котів), у тому числі в адміністративно-правовому полі;
- 6) відсутність систематичного і безперервного процесу відловлювання та біостерилізації;
- 7) відсутність системи пошуку загублених тварин;
- 8) відсутність муніципального притулку;
- 9) недостатня кількість приватних притулків і неможливість контролювати та обліковувати кількість тварин у них;
- 10) повна відсутність соціальної реклами щодо проблеми безпритульних тварин;

11) відсутність налагодженої комунікації між власниками тварин, зоозахисними організаціями, відділеннями Кінологічної спілки України, альтернативними кінологічними спілками та органами влади;

12) велика кількість розплідників породистих тварин та власників заводських поставок на території громади, які займаються розведенням породистих тварин і продають цуценят без належної реєстрації приплодів у Кінологічній спілці України та альтернативних кінологічних організаціях, що призводить до продажу цуценят класу "пет" без відповідних документів та подальшого використання власниками таких цуценят у розмноженні;

13) незадовільний стан матеріально-технічної бази, яка необхідна для законного та безпечного відловлювання безпритульних тварин на території громади, тимчасової перетримки та належної реєстрації в єдиній базі;

14) обмежені повноваження Комунального автотранспортного підприємства 1728 (його підрозділу), а отже, неможливість цільового фінансування окремих витратних статей для виконання своїх функцій у повному обсязі;

15) відсутність окремого комунального підприємства, яке б займалось виключно питаннями міста щодо безпритульних тварин (відловлювання, реєстрація, утримання, ведення бази, вживлення чипів та прикріплення бирок, реагування на скарги містян, утилізація трупів мертвих тварин);

16) недостатня кількість належним чином облаштованих місць, зон та дресировальних майданчиків для вихову домашніх тварин, що змушує власників виховувати собак на територіях загального користування, в зонах зелених насаджень і рекреаційних зонах, парках, скверах. Це призводить до створення конфліктних ситуацій між власниками тварин та пересічними громадянами.

Відповідно до рішень Рівненської міської ради від 03.05.2012 № 2033 "Про затвердження Програми регулювання чисельності безпритульних тварин у місті Рівному на 2012 – 2016 роки", від 06.12.2016 № 2139 "Про затвердження Програми регулювання чисельності безпритульних тварин у місті Рівному на 2017 – 2021 роки", від 23.12.2021 № 1830 "Про затвердження Програми поведження з котами і собаками та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території Рівненської міської територіальної громади на 2022–2024 роки" (зі змінами), від 24.12.2024 № 5893 "Про затвердження Програми поведження з котами і собаками та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території Рівненської міської територіальної громади на 2025 рік" з 2012 року в місті Рівному здійснювали заходи з відловлювання, стерилізації та прилаштування безпритульних тварин.

Упродовж 2022–2025 років силами Рівненського комунального автотранспортного підприємства 1728 (далі – КАТП 1728) було відловлено, стерилізовано та кастровано 1 084 тварини, з яких 626 тварин прилаштовано.

Заходи з відловлювання та стерилізації безпритульних тварин дозволили скоротити їх чисельність у місті Рівному з понад 4 000 особин до 1 500 особин. Проте безпритульні тварини і далі є носіями великої кількості захворювань,

спільних для тварин і людей (сказ, лептоспіроз, паразитарні захворювання). Наявність великої кількості безпритульних тварин призводить до погіршення санітарно-епідеміологічного стану міста, якості життя мешканців і гостей міста, загибелі тварин та жорстокого поводження з ними.

Від мешканців міста та представників різних організацій постійно надходять звернення з проханням провести відловлювання безпритульних тварин.

У результаті вивчення цієї проблематики можна зробити висновок, що найбільш ефективним і науково підтвердженим методом зменшення чисельності безпритульних тварин є метод біостерилізації. Відповідно до цього методу безпритульних тварин після відловлювання доставляють до центру стерилізації, притулку, центру реабілітації, іншого місця для тимчасової перетримки, де їх стерилізують, роблять їм щеплення від сказу, обробляють для очищення від паразитів, вживлюють чипи та відпускають на колишні місця перебування. Розгалужена система місць для прилаштування дає можливість повертати на попереднє місце перебування менше тварин ніж було відловлено. Розбудова і збільшення пропускної спроможності центру стерилізації, притулку, центру реабілітації, іншого місця для перетримки дасть можливість повертати на вулиці міста ще менше тварин. Стерилізовані тварини, яких повертають до попереднього місця перебування, мають бути візуально ідентифіковані за допомогою бирки.

Стерилізація безпритульних тварин протягом 2022–2025 років забезпечила динаміку зниження їх чисельності на території міста. Але, враховуючи той факт, що фінансування недостатнє, біостерилізація проходить не безперервно і припадає на місяці, коли непростерилізовані тварини мають потомство, кількість тварин збільшується за рахунок привезених собак і цуциків з навколишніх сіл. І те, що до міста Рівного приєднано смт Квасилів, призвело до того, що кількість безпритульних тварин значно зросла, і можемо спостерігати збільшення кількості звернень на гарячу лінію "1553", публікацій від незадоволених мешканців міста в соціальних мережах, збільшення кількості покусаних на вулицях міста та кількості цуценят у районах продовольчих ринків та на зупинках громадського транспорту, збільшення кількості скарг від мешканців до КАТП 1728 (його підрозділу), на яке покладено функцію владнання конфліктних ситуацій з безпритульними тваринами на території громади. Продовження роботи щодо зменшення чисельності безпритульних тварин протягом наступних 5-ти років дозволить довести чисельність безпритульних тварин до мінімального рівня, комфортного для міського середовища.

Орієнтовна чисельність безпритульних тварин на території Рівненської міської територіальної громади, які потребують біостерилізації та вакцинації проти сказу, становить станом на серпень 2025 року приблизно 1 000–1 500 особин. Оскільки одна нестерилізована самка здатна народжувати в середньому 10 цуценят на рік, то з кожним роком на вулицях Рівного та Квасилова з'являються десятки нових безпритульних тварин.

Неналежний догляд за домашніми тваринами, викидання їх на вулиці Рівного та Квасилова провокує їх стрімке розмноження, що призводить до загибелі тварин, захворювань, у тому числі на небезпечні інфекційні хвороби, каліцтва в дорожньо-транспортних пригодах, потрапляння в місця, з яких неможливо вибратися. Неконтрольована кількість безпритульних тварин призводить до погіршення епідеміологічної та епізоотичної ситуації в місті, байдужого, негативного, жорстокого ставлення до тварин, а зрештою й до людей, і, таким чином, викликає соціальну напругу в суспільстві.

Тому на цей час проблема регулювання чисельності безпритульних тварин не вирішена остаточно, проте протягом останніх років відбулися позитивні зміни в напрямку вирішення зазначеного питання гуманними методами, що підтверджено результатами підрахунку кількості безпритульних собак.

Наявна матеріально-технічна база Центру стерилізації (структурного підрозділу КАТП 1728) є недостатньою для вирішення вищезазначених проблемних питань. Отже, постає гостра необхідність розширення потужності Центру стерилізації (структурного підрозділу КАТП 1728), покращення його матеріально-технічної бази шляхом будівництва муніципального притулку.

Крім того, як засвідчує світовий досвід, найбільш ефективними методами в регулюванні чисельності безпритульних тварин є біостерилізація та адопція, ефективна законодавча база та контроль за її виконанням, єдина онлайн-система реєстрації та ідентифікації, контрольоване розведення, інформаційно-просвітницька робота та підвищення рівня відповідального ставлення до тварин з боку їхніх власників та суспільства.

У результаті вивчення практичного досвіду інших міст України в цій сфері можна зробити висновок, що найбільш ефективним методом зменшення чисельності безпритульних тварин є метод біостерилізації. Відповідно до цього методу безпритульних тварин після відловлювання не знищують, а доставляють до Центру стерилізації, де їх стерилізують, вживляють їм чипи, вакцинують комплексною вакциною, влаштовують їм обробку від гельмінтів, прилаштовують або повертають на колишнє місце мешкання. Крім цього, стерилізовані тварини, яких повертають до попереднього місця перебування, мають бути візуально ідентифіковані та мати вживлений чип (електронний транспондер).

Оскільки зазначені питання залишаються актуальними, а строк дії міської Програми закінчився, виникла необхідність з урахуванням актуальності проблеми та всіх вищезазначених чинників повторно, вже на новий строк, розробити міську цільову Програму, яка має бути спрямована на ефективний контроль за утриманням домашніх тварин, на зменшення чисельності безпритульних тварин у Рівненській міській територіальній громаді гуманними методами, на зниження соціальної напруги і рівня конфліктності, викликаних ситуацією з безпритульними тваринами, на запобігання поширенню жорстокості та на впровадження в суспільну свідомість стандартів гуманного ставлення до живих істот і шанобливого ставлення до життя як цінності.

Заходи Програми мають бути зорієнтовані на принципи, встановлені в Європейській конвенції про захист домашніх тварин та в Законі України "Про захист тварин від жорстокого поводження", на досвід європейських країн у сфері регулювання чисельності безпритульних тварин і поводження з тваринами в місті. Потрібно, зокрема, створити належні умови для співіснування людей та тварин на території Рівненської міської територіальної громади, забезпечити обов'язкову реєстрацію тварин їхніми власниками, посилити відповідальність власників тварин за дотримання визначених Правил їх утримання. Для реалізації Програми необхідні стимулювання власників тварин до їх біостерилізації та реєстрації, ліквідація місць стихійного придбання тварин, запровадження контролю за розведенням домашніх тварин шляхом надання пільг для соціально незахищених верств населення, надання громадським організаціям можливості брати участь у вирішенні питань, пов'язаних із поводженням з домашніми та безпритульними тваринами, тощо.

3. МЕТА ПРОГРАМИ

3.1. Основною метою Програми є зменшення кількості безпритульних тварин на території Рівненської міської територіальної громади на основі гуманного та відповідального ставлення до них, масова реєстрація як домашніх тварин, так і безпритульних, вживлення їм чипів, адопція безпритульних тварин, забезпечення громадського контролю за дотриманням правил утримання домашніх тварин, вживання заходів щодо захисту тварин, створення безпечних та комфортних умов для життя людей та співіснування людей і тварин у Рівненській територіальній громаді

3.2. В цій Програмі передбачено забезпечення ветеринарно-санітарного благополуччя, належного благоустрою в Рівненській міській територіальній громаді, впровадження стандартів гуманного поводження з тваринами, закладення підґрунтя для розвитку сучасної місцевої спільноти.

4. ШЛЯХИ І ЗАСОБИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

4.1. Досягнення визначеної мети Програми можливо шляхом здійснення таких заходів:

- відловлювання, біостерилізація, щеплення, профілактичні обробки, адопція безпритульних тварин;
- удосконалення системи обліку, реєстрації та ідентифікації безпритульних тварин, впровадження ефективної процедури реєстрації домашніх тварин;
- розробка системи інформаційно-просвітницьких заходів щодо гуманного поводження з безпритульними тваринами, адопції безпритульних тварин, пропагування біостерилізації та реєстрації домашніх тварин тощо;
- удосконалення системи контролю за виконанням Правил утримання домашніх тварин та за їх чисельністю на території Рівненської міської територіальної громади;

– збільшення потужностей КАТП 1728 та його структурного підрозділу – Центру стерилізації, покращення ветеринарних послуг та облаштування Центру адопції тварин;

– будівництво муніципального притулку.

4.2. Основні засоби реалізації Програми такі:

– нормативне врегулювання питання підвищення рівня відповідальності за порушення Правил утримання домашніх собак та котів у Рівненській міській територіальній громаді (далі – Правила), затверджених рішенням Рівненської міської ради, а також приведення Правил у відповідність із вимогами чинного законодавства;

– створення дорадчого органу при Центрі стерилізації (підрозділі КАТП 1728);

– контроль у сфері гуманного поводження з безпритульними тваринами шляхом створення муніципального реєстру тварин Рівненської міської територіальної громади та діяльності підрозділу з контролю за дотриманням Правил утримання домашніх собак та котів у Рівненській міській територіальній громаді при Департаменті муніципальної варти. Цей підрозділ буде мати повноваження на складання адміністративних протоколів за статтею 152 та частиною першою статті 154 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

4.3. Основи регулювання чисельності безпритульних тварин такі:

4.3.1. пріоритетним напрямом є метод "відловлювання → вакцинація → біостерилізація → адопція або повернення тварин у ареал попереднього перебування" з акцентом на адопцію (прилаштування) безпритульних тварин. Не пряме вилучення безпритульних тварин, а поступове стабільне зниження їх чисельності за рахунок зміни динаміки народжуваності / смертності;

4.3.2. програму виконують способом організації відловлювання безпритульних тварин із застосуванням нової методики біостерилізації та сучасної технічної бази (додаток 6 до Програми);

4.3.3. відловлювання, біостерилізацію з післяопераційною перетримкою, щеплення, профілактичні обробки, адопцію або повернення безпритульних тварин до ареалу попереднього перебування здійснює Центр стерилізації (структурний підрозділ КАТП 1728);

4.3.4. біостерилізацію з післяопераційною перетримкою, вакцинацію та профілактичні обробки безпритульних тварин проводять на базі Центру стерилізації (структурного підрозділу КАТП 1728), а також в інших установах ветеринарної медицини (за згодою). Ветеринарні процедури з тваринами, які можуть завдати їм болю, повинні проводитися за умови знеболювання, за винятком тих процедур, які відповідно до ветеринарних правил виконуються без анестезії;

4.3.5. після біостерилізації тварини підлягають реєстрації та післяопераційній перетримці не менше 7 календарних днів;

4.3.6. після перетримки тварини можуть бути:

- передані фізичним особам на безоплатній основі за умови реєстрації в муніципальному реєстрі тварин Рівненської міської територіальної громади;
- передані віднайденим власникам після пред'явлення підтвердження про реєстрацію в муніципальному реєстрі Рівненської міської територіальної громади, ветеринарного паспорта, сплати на рахунок КАТП 1728 вартості витрат на відловлювання, утримання, біостерилізацію, вакцинацію, дегельмінтизацію, вживлення чипа, лікування та інші процедури, якщо такі проводилися;
- передані у притулки для тварин на безоплатних засадах;
- повернуті до ареалу попереднього перебування.

4.4. Центр стерилізації (структурний підрозділ КАТП 1728) або уповноважена ним особа має право перевірити умови утримання переданих у власність тварин, а в разі неналежного їх утримання – вилучити тварину.

4.5. Для впорядкування оперативної роботи з безпритульними тваринами, а також з іншою метою створюється система обліку тварин, що відловлюються, з внутрішніми ідентифікаторами, які присвоюються всім безпритульним тваринам, відловленим Центром стерилізації, структурним підрозділом КАТП 1728.

4.6. Основи утримання тварин та поводження з тваринами такі:

- забезпечення дружнього та безпечного співіснування людей і тварин та дотримання безпеки під час поводження з тваринами;
- дотримання санітарно-гігієнічних та ветеринарних норм і правил утримання тварин та поводження з тваринами;
- забезпечення умов життя тварин, які відповідають їхнім біологічним, видовим та індивідуальним особливостям;
- жорстоке поводження з тваринами є несумісним із вимогами щодо моральності та гуманності і спричиняє моральну шкоду людині;
- право власності та інші речові права на тварин у разі жорстокого поводження з ними можуть бути припинені відповідно до Закону України "Про захист тварин від жорстокого поводження";
- заборона жорстоких методів умертвіння тварин, що призводять до загибелі від задушення, електричного струму, больових ін'єкцій, отруєння, курареподібних препаратів, перегріву, та інших больових методів.

4.7. Ветеринарні процедури тваринам можуть здійснювати тільки особи, які мають відповідну фахову освіту.

4.8. Забороняється отруєння тварин будь-якими засобами.

4.9. Забороняється пропаганда жорстокого поводження з тваринами, заклики до жорстокого поводження з ними, використання в розважальних або комерційних цілях матеріалів, які демонструють жорстоке поводження з тваринами.

4.10. Особливості права власності та інших речових прав на тварин у Рівненській міській територіальній громаді регулюються таким чином:

4.10.1. право власності на тварину підтверджується наявним на тварині номерним жетоном та імплантованим електронним підшкірним транспондером з відповідною реєстрацією в муніципальному реєстрі тварин Рівненської міської територіальної громади;

4.10.2. ветеринарний паспорт не є підтвердженням права власності;

4.10.3. право власності та інші речові права на тварин у разі жорстокого поводження з ними можуть бути припинені за рішенням суду шляхом їх оплатного вилучення або конфіскації;

4.10.4. продаж з попереднім виставленням пропонованих тварин для показу покупцям допускається в разі дотримання вимог Закону України "Про захист тварин від жорстокого поводження";

4.10.5. продавець тварини зобов'язаний забезпечити покупця достовірною інформацією про реєстрацію, вид, породу, стан здоров'я та інші якості тварини, а також про умови її утримання;

4.10.6. дарування тварин допускається після попереднього погодження з майбутнім власником. Згідно зі статтею 6 Європейської конвенції про захист домашніх тварин жодна домашня тварина не може бути продана особам, яким не виповнилося 16 років, без чітко висловленої згоди їхніх батьків або інших осіб, які виконують обов'язки батьків.

4.11. Порядок проведення реєстрації домашніх тварин та основні засади цієї реєстрації такі:

4.11.1. у Рівненській міській територіальній громаді діє обов'язкова реєстрація собак, що утримуються фізичними або юридичними особами на території міста, та добровільна реєстрація котів, що проводиться за бажанням власника;

4.11.2. реєстрація собак та котів передбачає видачу власнику домашньої тварини муніципального номерного жетона та введення електронного транспондера (в разі відсутності) з індивідуальним номером і внесення цього номера з інформацією про тварину та її власника до муніципального реєстру тварин Рівненської міської територіальної громади;

4.11.3. реєстрація домашніх собак і котів проводиться з метою:

– єдиного обліку цих тварин у місті, громаді, в тому числі для організації пошуку загублених тварин та повернення їх власникам;

– контролю за чисельністю безпритульних тварин;

– контролю за дотриманням ветеринарно-санітарних вимог;

– забезпечення епізоотичного благополуччя;

– вирішення проблемних питань і конфліктних ситуацій, пов'язаних з утриманням домашніх собак та котів у Рівненській міській територіальній громаді;

4.11.4. реєстрація проводиться одноразово і вважається дійсною протягом усього життя тварини;

4.11.5. реєстрацію та облік тварин здійснюють Центр стерилізації, структурний підрозділ КАТП 1728, установи ветеринарної медицини, інші установи та організації, уповноважені КАТП 1728. Реєстрація тварин може проводитись безпосередньо за місцем проживання власника;

4.11.6. особа, яка придбала та утримує тварину, зобов'язана зареєструвати її протягом 10 діб з моменту придбання;

4.11.7. у разі втрати муніципального номерного жетона тварини, зміни її власника або місця його проживання обов'язково проводиться зміна даних у профілі тварини, для чого власник має звернутися до Центру стерилізації, структурного підрозділу КАТП 1728;

4.11.8. носіння ідентифікаційного жетона за межами місця постійного утримання тварини є обов'язковим. Перебування тварини без жетона на вулицях, площах, ринках, у скверах, парках, дворах, у громадському транспорті та в інших публічних місцях є порушенням правил реєстрації. Така тварина вважається незареєстрованою;

4.11.9. під час здійснення реєстрації тварини її присутність є обов'язковою, а власник цієї тварини повинен мати при собі паспорт та документи, що підтверджують проведення протиепізоотичних заходів (щеплень);

4.11.10. процедура реєстрації передбачає заповнення відповідної форми з відомостями про власника тварини (паспортні дані, в тому числі прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, а також адреса та телефон власника), про вид тварини, породу, кличку, дату народження, проведення протиепізоотичних заходів (щеплень) та інше з подальшим внесенням цієї інформації до муніципального реєстру тварин Рівненської територіальної громади. Ця інформація є конфіденційною та може бути надана третім особам лише у випадках, що передбачені в чинному законодавстві;

4.11.11. центр стерилізації, структурний підрозділ КАТП 1728 або інша уповноважена установа зобов'язані видати власнику зареєстрованої тварини номерний індивідуальний знак (жетон) тварини, ввести електронний транспондер у разі його відсутності, а також ознайомити власника з Правилами утримання домашніх собак та котів у Рівненській територіальній громаді. Факт ознайомлення з документами підтверджується підписом власника тварини;

4.11.12. процедура реєстрації здійснюється Центром стерилізації, структурним підрозділом КАТП 1728.

4.12. Реалізація Програми передбачає такі інформаційно-просвітницькі заходи серед населення:

– підготовку та проведення інформаційних заходів, тематичних лекцій, семінарів, круглих столів, конференцій та нарад із представниками управління житлового господарства Департаменту інфраструктури та благоустрою Рівненської міської ради, відповідними службами, установами, підприємствами, громадськими організаціями;

– проведення просвітницької роботи серед мешканців Рівненської територіальної громади з питань, пов'язаних з гуманним та відповідальним ставленням до тварин;

– видавництво та розповсюдження тематичних друкованих видань – буклетів, плакатів та інших інформаційних матеріалів для проведення просвітницької роботи серед опікунів безпритульних тварин та мешканців міста;

– розробку та запровадження в дитячих навчальних закладах просвітницьких проєктів щодо гуманного поводження з тваринами та захисту їх від жорстокого поводження;

– виготовлення та розміщення соціальної реклами (інформаційних носіїв, стендів, листівок, відео- та аудіороликів);

– участь в інформаційних кампаніях та заходах із залученням засобів масової інформації;

– проведення консультацій з громадськістю стосовно опіки над безпритульними тваринами, що перебувають на території громади;

– пропаганда в засобах масової інформації відповідального ставлення до домашніх тварин та гуманного поводження з безпритульними тваринами;

– активізація роботи щодо притягнення власників тварин до адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення правил утримання тварин або жорстокого поводження з домашніми тваринами.

4.13. Задля ефективного вирішення питання регулювання чисельності безпритульних тварин і дружнього співіснування людей та тварин на території Рівненської міської територіальної громади здійснюють діяльність відповідальні волонтери.

4.13.1. Відповідальні волонтери згідно з договором дають згоду на утримання та догляд за безпритульною твариною (тваринами), яку (які) було повернуто до ареалу попереднього перебування.

4.13.2. Відповідальним волонтером може вважатися людина, яка зареєстрована в базі даних відповідальних волонтерів Центру стерилізації (структурного підрозділу КАТП 1728) та уклала з КАТП 1728 відповідний договір.

4.13.3. Відповідальний волонтер зобов'язаний дотримуватись умов договору, укладеного з КАТП 1728, та вимог цієї Програми.

4.14. Водночас велику увагу необхідно приділити профілактиці бездоглядності тварин. Під час розробки Програми враховано наявність великої популяції домашніх тварин, тісно пов'язаної з популяцією безпритульних тварин. Цей зв'язок контролюється за допомогою додаткових заходів, які здатні забезпечити підвищення відповідальності власників домашніх тварин з метою взяти під контроль відтворення тварин у місті, а саме: реєстрація домашніх тварин та стимулювання власників до біостерилізації своїх тварин для обмеження їх невиправданого поширення.

Безпритульні тварини, що гинуть або вмирають, увесь час заміщуються новими за рахунок таких чинників:

- 1) появи цуценят цієї ж групи тварин;
- 2) появи тварин, що мігрують із сусідніх територій;
- 3) появи покинутих та загублених тварин, що належали власникам;

4) появи тварин, покинутих у місцях продажу.

Щоб перешкодити першому чиннику, в методиці передбачено відловлювання та біостерилізацію тварин в окремому районі або в окремій групі тварин повністю та одночасно (за короткий проміжок часу).

Для досягнення успіху під час застосування цієї методики вкрай важливо провести стерилізацію певної частини самок (і найкращим варіантом є одночасна біостерилізація всіх самок у групі тварин) або, щонайменше, досягнути в ході біостерилізації так званий "пори́г ефективності", який настає в разі підтримання частки стерилізованих самок на рівні 75 % – 80 % від загального числа самок у популяції безпритульних тварин. За таких умов досягається стабілізація чисельності та зменшення популяції, тобто кількість цуценят чи кошенят, що народилися і дожили до статевої зрілості (дорослого стану), дорівнюватиме кількості дорослих тварин, що загинули чи вибули з групи тварин з інших причин, або буде меншою.

Для запобігання другому чиннику (міграції тварин) процес біостерилізації необхідно організовувати таким чином, щоб біостерилізація тварин у районах міста проводилась послідовно на сусідніх ділянках, тобто процес біостерилізації необхідно проводити за спіральними лініями, що розкручуються з умовних центрів у різних районах міста, або по квадратах, на які умовно розділена територія районів.

Після біостерилізації, вакцинації та за умови неможливості адопції за час перебування в Центрі стерилізації тварин повертають до ареалу попереднього перебування. Собаки стають епідеміологічно безпечні (щеплені після біостерилізації), створюють значно менше шуму і не дають приплоду. Таким чином, збільшення чисельності тварин не відбувається, і через певний час починається значне природне зменшення їх чисельності.

Задля ліквідації третього чинника необхідно запровадити широкомасштабні інформаційно-просвітницькі заходи та реєстрацію домашніх тварин. Внаслідок запровадження таких методів собаки почнуть зникати з вулиць.

Для того щоб ліквідувати четвертий чинник, необхідно проводити рейди разом із співробітниками Національної поліції, працівниками Центру стерилізації, представниками громадських організацій Рівненської міської територіальної громади.

Таким чином, основними шляхами та засобами розв'язання проблеми поводження з котами і собаками та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території Рівненської міської територіальної громади є такі:

– комплексна взаємодія органів державної влади, місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства та закладів освіти і науки;

– загальноміський облік тварин, що належать власникам, та безпритульних тварин;

– регулювання чисельності безпритульних тварин (виключно гуманними методами) на базі пункту біостерилізації та утримання тварин, який розташований за адресою: м. Рівне, вул. Київська, 100-Г;

– проведення просвітницької роботи з населенням, у тому числі щодо гуманного поводження з тваринами (висвітлення зазначених питань у засобах масової інформації, проведення громадських акцій, випуск листівок та плакатів, розміщення інформації на білбордах);

– більш відповідального ставлення до своїх обов'язків власників тварин, особливо тих тварин, що належать до потенційно небезпечних, з участю відповідних установ та організацій, які в межах своїх повноважень здійснюють контроль за додержанням законодавства України у сфері виконання Програми та Правил;

– ініціювання внесення змін до нормативно-правової бази (в межах компетенції органів місцевого самоврядування) з питань захисту тварин на місцевому рівні для її вдосконалення;

– врахування основних загальнодержавних нормативно-правових актів, що стосуються державної політики у сфері захисту тварин;

– створення безпечних і комфортних умов та умов, що виключають жорстокість, для співіснування людей і тварин.

Забезпечення зменшення кількості конфліктних ситуацій, пов'язаних з тваринами, зменшення випадків нападу та укусів, травмування інших тварин, зменшення кількості безпритульних тварин, формування гуманного ставлення до тварин передбачають здійснення оперативного реагування на звернення, скарги, повідомлення громадян та юридичних осіб про факти порушень Правил, створення відповідної інфраструктури (майданчиків для дресирування, місць та зон для вигулу), поширення інформації для фізичних та юридичних осіб щодо можливості проведення кремації тварин.

У разі виявлення правопорушень, пов'язаних з утриманням тварин, та з метою притягнення порушника до відповідальності має бути встановлено власника тварини. Реєстрація та ідентифікація є найбільш ефективними способами визначення тварини та її власника.

5. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Виконання заходів Програми передбачається за рахунок коштів міського бюджету, за рахунок власних коштів, отриманих унаслідок діяльності Центру стерилізації КАТП 1728 (реєстрація тварин, ветеринарна діяльність, відловлювання тварин на замовлення фізичних та юридичних осіб тощо), а також за рахунок коштів від благодійних фондів, міжнародних благодійних організацій та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

Обсяги фінансування заходів Програми визначаються щорічно відповідно до можливостей бюджету Рівненської територіальної громади, прийнятих інвестиційних пропозицій і програм та пропозицій суб'єктів господарювання на відповідний рік.

6. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ І ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ

Програмою передбачається здійснення комплексу заходів, спрямованих на досягнення її мети.

Завданнями Програми є:

6.1. розширення потужності Центру стерилізації, структурного підрозділу КАТП 1728, в тому числі:

- придбання додаткового обладнання;
- придбання автомобіля для відловлювання собак;
- реконструкція вольєрів для тварин, демонтаж старих вольєрів;
- переоснащення приміщення Центру стерилізації КАТП 1728 під Центр адопції безпритульних тварин;
- будівництво повноцінного притулку для утримання тварин, узятих на території Рівненської міської територіальної громади;
- поточний ремонт побутової кімнати та приміщення для персоналу (доглядальників, ловців);
- встановлення 4-х камер онлайн-спостереження на території Центру стерилізації

6.2. проведення заходів щодо запобігання виникненню ситуацій, коли тварини можуть покусати людей (додаток 3 до Програми);

6.3. проведення робіт з відловлювання, біостерилізації, ідентифікації, адопції або повернення безпритульних тварин, що включають:

- придбання корму для тварин та їх утримання;
- вилов безпритульних тварин, що проживають на території Рівненської територіальної громади, підбір трупів;
- ідентифікацію тварин з використанням електронних транспондерів, бирок;

6.4. підрахунок кількості безпритульних тварин;

6.5. створення та ведення муніципального реєстру тварин Рівненської міської територіальної громади;

6.6. підвищення кваліфікації співробітників Центру стерилізації, структурного підрозділу КАТП 1728;

6.7. проведення безкоштовної ідентифікації та реєстрації собак, що належать особам з числа соціально незахищених верств населення, для чого необхідно розробити Порядок безкоштовної реєстрації домашніх тварин для мешканців Рівненської територіальної громади, які належать пільговій категорії, та придбати 150 чипів та бирок для проведення безкоштовної ідентифікації та реєстрації собак;

6.8. проведення інформаційної та просвітницької кампаній для інформування місцевої громади щодо поводження з тваринами та гуманного ставлення до тварин (додаток 5 до Програми), в тому числі:

- проведення навчання працівників виконавчих органів для ознайомлення з прийнятою Програмою та організації її виконання;
- листівки, інформаційні листи, брошури, білборди на тему реєстрації, біостерилізації домашніх тварин (проведення конкурсів за рахунок грантів);

- робота із засобами масової інформації та інтернет-ресурсами;
- організація роботи та утримання гарячої лінії, кол-центру 1553 з розгляду звернень та скарг громадян, надання консультацій, проведення рейдів-перевірок, складання актів про порушення правил утримання тварин;

- робота сайту Центру стерилізації;

6.9. проведення заходів з просвітницької діяльності (тем) в навчальних закладах та закладах культури Рівненської міської територіальної громади, в тому числі:

- погодження навчальних проєктів для загальноосвітніх навчальних закладів;

- проведення семінарів з директорами і вчителями шкіл;

- заходи в школах (конкурси малюнків, пісень, віршів), лекції із залученням волонтерів, відвідування Центру стерилізації;

- розробка планів заходів у дитячих навчальних закладах;

- проведення заходів у бібліотеках;

6.10. ліквідація незаконної торгівлі тваринами шляхом забезпечення контролю за реєстрацією, ідентифікацією домашніх тварин у Рівненській міській територіальній громаді під час здійснення купівлі-продажу на території громади;

6.11. створення наглядової ради при Центрі стерилізації;

6.12. внесення змін та доповнень до чинних правил благоустрою, санітарного утримання територій, забезпечення чистоти і порядку в Рівненській міській територіальній громаді;

6.13. видання нових правил утримання домашніх собак та котів у Рівненській міській територіальній громаді.

Детальний перелік завдань і заходів з реалізації Програми із зазначенням виконавців, орієнтовними обсягами фінансування, термінами виконання, очікуваними результатами наведено в додатку 1 до Програми.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ

Відповідальним виконавцем Програми є Департамент інфраструктури та благоустрою Рівненської міської ради як головний розпорядник коштів та відповідальний за їх цільове використання. Департамент інфраструктури та благоустрою Рівненської міської ради забезпечує моніторинг виконання Програми і підготовку звітної та аналітичної інформації.

Організація і контроль за утриманням домашніх тварин і поведінням з ними, за заподіянням шкоди як оточуючим, так і самій тварині, притягнення до відповідальності за жорстоке поведіння з тваринами покладається на органи національної поліції, що забезпечують правопорядок на вулицях Рівненської міської територіальної громади, органи Держпродспоживслужби, суспільно-громадські організації.

Департамент інфраструктури та благоустрою Рівненської міської ради сприяє органам місцевого самоврядування у вирішенні питань забезпечення

виконання заходів Програми у сфері поводження з домашніми та безпритульними тваринами, контроль за реалізацією заходів Програми.

Департамент інфраструктури та благоустрою Рівненської міської ради сприяє проведенню роз'яснювальної роботи серед мешканців міста з метою запобігання появі безпритульних тварин.

Місцеві громадські організації захисту тварин беруть участь у реалізації заходів Програми та в контролі за її реалізацією.

Виконавці Програми звітують перед відповідальним виконавцем – Департаментом інфраструктури та благоустрою Рівненської міської ради про хід виконання Програми в терміни, вказані в додатку 1 до Програми, а також щорічно до 20 січня року, наступного за звітним, інформують вказаного відповідального виконавця про результати виконання заходів Програми за весь рік.

Департамент інфраструктури та благоустрою Рівненської міської ради забезпечує оприлюднення на офіційному вебсайті Рівненської міської ради (<http://rivnerada.gov.ua>) узагальненої інформації про хід та результати виконання заходів Програми щорічно до 30 січня року, наступного за звітним.

Громадські організації, статутною метою діяльності яких є захист тварин, згідно із статтею 34 Закону України "Про захист тварин від жорстокого поводження" мають право брати участь у проведенні державними органами управління у сфері захисту тварин від жорстокого поводження перевірок виконання Центром стерилізації планів і заходів, пов'язаних із захистом тварин від жорстокого поводження, і порушувати перед відповідними органами державної влади питання про конфіскацію тварин та про відповідальність осіб, які їх утримують, відповідно до чинного законодавства (в разі виявлення фактів жорстокого поводження з тваринами).

Виконавчі органи міської ради всебічно сприяють фізичним особам та громадським організаціям, метою діяльності яких є захист тварин, в проведенні контролю за ходом виконання цієї Програми.

Контроль за виконанням заходів Програми здійснюють Рівненська міська рада, профільні постійні комісії Рівненської міської ради.

У разі виникнення потреби у внесенні змін або доповнень до Програми, в розробці механізмів вирішення проблемних питань, пов'язаних з реалізацією завдань Програми, виконавець та розробники Програми вживають заходів щодо підготовки відповідних документів та подання їх на затвердження в місячний строк.

8. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

У результаті виконання Програми очікується:

- 1) внесення змін та доповнень до чинних правил благоустрою, санітарного утримання територій, забезпечення чистоти і порядку в Рівненській міській територіальній громаді;
- 2) прийняття нових правил утримання домашніх собак та котів у Рівненській міській територіальній громаді;

- 3) створення дорадчого органу при Центрі стерилізації, структурному підрозділі КАТП 1728;
- 4) зменшення чисельності безпритульних тварин;
- 5) облаштування Центру адопції безпритульних тварин;
- 6) зменшення кількості мешканців Рівненської міської територіальної громади, які були покусані як тваринами, що належать власникам, так і безпритульними тваринами;
- 7) купівля мобільної амбулаторії для проведення біостерилізації домашніх тварин та машин для відловлювання тварин;
- 8) приведення штатного розпису Центру стерилізації як структурного підрозділу КАТП 1728 до оптимального стану;
- 9) ліквідація незаконної торгівлі тваринами;
- 10) проведення робітниками Центру стерилізації, представниками громадських організацій та працівниками Національної поліції або муніципальними службами регулярних спільних рейдів щодо перевірки реєстрації тварин, які належать власникам;
- 11) облік безпритульних тварин та тварин, які належать власникам, у муніципальному реєстрі тварин Рівненської територіальної громади;
- 12) закупівля сканерів для ідентифікації собак, які належать власникам, під час проведення рейдових перевірок співробітниками органів Національної поліції;
- 13) забезпечення ефективного використання бюджетних коштів на заходи щодо регулювання чисельності безпритульних тварин.

Секретар міської ради

Віктор ШАКИРЗЯН

Додаток 1
до Програми поводження з котами і собаками
та регулювання чисельності безпритульних
тварин гуманними методами на території
Рівненської міської територіальної громади
на 2026 рік

Результативні показники виконання Програми

№ п/п	Показник	Одиниця вимірювання	2026 рік
1	Розширення потужності Центру стерилізації та покращення його матеріально-технічної бази		
Показники продукту:			
1.1	Розширення потужності Центру стерилізації:		
1.2	Реконструкція вольєрів	одиниць	20
1.3	Поточний ремонт приміщень центру стерилізації:		
1.3.1	Побутова кімната	одиниць	1
1.3.2	Приміщення для персоналу	одиниць	1
1.4.	Придбання камер відеоспостереження	одиниць	4
Показники ефективності:			
1.5.	Розширення потужності Центру стерилізації:		
1.5.1	Середні витрати на реконструкцію одного вольєра	тис. грн	50,0
1.6	Поточний ремонт приміщень Центру стерилізації:		
1.6.1	Середні витрати на ремонт побутової кімнати	тис. грн	Згідно з кошторисними призначеннями
1.6.2	Середні витрати на ремонт приміщення для персоналу	тис. грн	Згідно з кошторисними призначеннями
1.7	Підключення мережі "Інтернет" та встановлення системи відеоспостереження		
1.7.1	Середні витрати на підключення до мережі "Інтернет"	тис. грн	10,0
1.7.2	Середні витрати на встановлення системи відеоспостереження на 4 камери	тис. грн	40,0
2	Проведення заходів щодо запобігання загрозі покусів людини собаками (додаток 3 до Програми)		
Показник продукту:			
2.1	Кількість розглянутих звернень та скарг	одиниць	38

№ п/п	Показник	Одиниця вимірювання	2026 рік
	щодо агресивного поведіння собак та укусів собаками, отриманих від фізичних та юридичних осіб		
Показник якості:			
2.2	Динаміка кількості звернень у порівнянні з переднім роком	%	на 5 менше
3	Проведення відловлювання, біостерилізації, ідентифікації, адопції або повернення безпритульних собак		
Показники продукту:			
3.1	Кількість собак, яких планується утримувати в Центрі стерилізації	одиниць	100
3.2	Кількість безпритульних собак, яких планується виловити, біостерелізувати та вакцинувати	одиниць	150
3.3	Кількість електронних транспондерів, бирок для ідентифікації тварин	одиниць	150
3.4	Кількість ідентифікованих безпритульних тварин	одиниць	150
3.5	Витрати на ідентифікацію тварин	тис. грн	15,0
Показник ефективності:			
3.6	Середні видатки на ідентифікацію однієї безпритульної тварини	тис. грн	0,08
4	Придбання корму для тварин та їх утримання		
Показник продукту:			
4.1	Витрати на придбання корму для тварин та їх утримання	тис. грн	500,0
Показник ефективності			
4.2	Середні витрати на придбання корму для тварин однієї тварини на рік	тис. грн	2,0
5	Впровадження інформаційної та просвітницької кампаній для інформування місцевої громади щодо поведінки з тваринами та гуманного ставлення до тварин (додаток 5 до Програми)		
Показник продукту:			
5.1	Листівки, інформаційні листи, брошури, бігборди на тему реєстрації, біостерилізації домашніх тварин (проведення конкурсів за рахунок грантів)		
5.1.1	Кількість друкованої продукції	одиниць	60
Показник ефективності:			
5.1.2	Середні видатки на видання однієї одиниці друкованої продукції	тис. грн	0,15

№ п/п	Показник	Одиниця вимірювання	2026 рік
Показник якості:			
5.1.3	Динаміка кількості проведених заходів у порівнянні з попереднім роком	%	+ 15
6	Впровадження заходів щодо просвітницької діяльності (тем) у навчальних закладах та закладах культури Рівненської міської територіальної громади		
Показник продукту:			
6.1	Кількість інформаційно-просвітницьких заходів, проведених у навчальних закладах	одиниць	100
Показник ефективності:			
6.2	Середні видатки на один інформаційно-просвітницький захід	тис. грн	0,20
Показник якості:			
6.3	Динаміка кількості проведених заходів у порівнянні з попереднім роком	%	100

Секретар міської ради

Віктор ШАКИРЗЯН

Додаток 2
до Програми поводження з котами і собаками
та регулювання чисельності безпритульних
тварин гуманними методами на території
Рівненської міської територіальної громади
на 2026 рік

Розширення потужності Центру стерилізації та
покращення його матеріально-технічної бази

№ пор.	Найменування	Кількість, одиниць	Орієнтовна вартість станом на 01.01.2026, тис. грн
1	Реконструкція вольєрів	20	1 000,0
2	Встановлення системи відеоспостереження на 4 камери		40,0
3	Підключення до мережі "Інтернет"		10,0
4	Інші роботи та послуги		300,0
	Всього		1 350,00

Будівництво муніципального притулку для тварин. Поточний ремонт приміщень Центру стерилізації: побутової кімнати, приміщення для персоналу (робітників з догляду за тваринами тощо). Встановлення 4-х камер відеоспостереження для контролю за роботою працівників, відкритості та доступності Центру стерилізації.

Секретар міської ради

Віктор ШАКИРЗЯН

Додаток 3
до Програми поводження з котами і собаками
та регулювання чисельності безпритульних
тварин гуманними методами на території
Рівненської міської територіальної громади
на 2026 рік

Проведення заходів щодо запобігання загрози
для людини бути покусаною собаками

В заходах передбачено:

1) зобов'язати керівництво Центру стерилізації вжити заходів щодо внесення змін до положення про структурний підрозділ КАТП 1728, які стосуються отримання повноважень для проведення нижчезазначених дій;

2) в разі загрози укусу собакою працівники Центру стерилізації зобов'язані в найкоротший термін прибути на місце, яке було вказане заявником, та вирішити проблему відповідно до статутних положень;

3) після отримання інформації про укус собакою людини працівники Центру стерилізації зобов'язані в найкоротший термін прибути на місце, вказане заявником, з метою вилову та утримання тварини для карантинування;

4) в разі підтвердження укусу людини собакою (довідка лікаря) Центр стерилізації або Рівненське міське управління ГУ Держпродспоживслужби в Рівненській області забезпечують утримання собаки впродовж 10 календарних днів у зоні ізолятора. Собаку, яка покусала людину, не повертають до ареалу проживання, вона підлягає адопції або передачі в притулки на позиттєве утримання;

5) в разі отримання інформації про скупчення собак у будь-якому районі Рівненської міської територіальної громади Центр стерилізації з метою запобігання можливим укусам зобов'язаний акцентувати роботу на вказаній території, щоб максимально швидко відловити собак, провести з ними процедури згідно з чинною Програмою та вжити заходів з адопції собак.

Секретар міської ради

Віктор ШАКИРЗЯН

Додаток 4
до Програми поводження з котами і собаками
та регулювання чисельності безпритульних
тварин гуманними методами на території
Рівненської міської територіальної громади
на 2026 рік

Порядок добровільної біостерилізації домашніх
тварин, що не мають племінної цінності

В цьому Порядку передбачено заходи щодо запобігання неконтрольованому розмноженню домашніх тварин.

Особа, яка утримує домашню тварину, що не має племінної цінності, зобов'язана запобігати її неконтрольованому розмноженню. Біостерилізація рекомендована як найбільш гуманний метод із запобігання неконтрольованому розмноженню тварин (вимоги цього пункту не розповсюджуються на тварин, яким за рекомендаціями лікаря не можна проводити біостерилізацію).

Секретар міської ради

Віктор ШАКИРЗЯН

Додаток 5

до Програми поводження з котами і собаками та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території Рівненської міської територіальної громади на 2026 рік

Проведення інформаційної та просвітницької кампаній для інформування місцевої громади щодо поводження з тваринами та гуманного ставлення до них

Виховання гуманного ставлення до тварин є важливою складовою етичного, культурного та екологічного виховання громадян.

Виховання гуманного ставлення до тварин передбачає формування високого рівня еколого-етичної свідомості та культури громадян.

Виховання гуманного ставлення до тварин забезпечується шляхом викладання курсів з екологічної етики та гуманного ставлення до тварин у дошкільних навчальних закладах, у системі загальної середньої, професійно-технічної і вищої освіти.

За проведення інформаційної та просвітницької роботи відповідає фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою КАТП 1728.

Метою заходів є домогтися від населення відповідального ставлення до тварин, у тому числі до тих, що належать власникам. У довгостроковій перспективі освіта є одним із найбільш важливих елементів всебічного підходу до регулювання популяції, оскільки людська поведінка – це фактор, який має винятковий вплив на динаміку популяції собак. Загалом навчання потрібне для мотивації власників до посилення відповідальності за регулювання чисельності популяції і догляд за окремими тваринами.

В першу чергу необхідно провести заходи з ознайомлення населення та виконавчих органів з прийнятою Програмою поводження з котами і собаками та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у Рівненській міській територіальній громаді на 2026 рік. Потрібно провести навчання з працівниками виконавчих органів щодо виконання Програми. Крім цього, необхідно створити інформаційно-просвітницький центр при КАТП 1728.

В другу чергу треба проводити круглі столи, розширені всеукраїнські, регіональні конференції з питань гуманного ставлення до тварин за участі представників усіх задіяних структур та запрошувати до участі представників громадських зоозахисних організацій з інших міст та регіонів.

Для поширення інформації необхідно опублікувати Програму в засобах масової інформації, створити сюжети на телебаченні та радіо, розповсюджувати на інтернет-ресурсах інформацію про основні заходи цієї Програми, зокрема про необхідність реєстрації домашніх тварин та біостерилізації тих тварин, які не мають племінної цінності.

Зобов'язати Департамент інфраструктури та благоустрою Рівненської міської ради, Центр стерилізації, Управління освіти розповсюджувати листівки, інформаційні листи, брошури, білборди на тему реєстрації, біостерилізації домашніх тварин, оголосити конкурс на кращу інформаційну програму (або листівку, білборд тощо).

До розповсюдження листівок потрібно залучити школи, вищі навчальні заклади, бібліотеки, громадські організації.

Для досягнення результату необхідно розміщувати листівки в місцях, відведених для цього в багатоквартирних будинках, розповсюджувати інформаційні листи серед керівників ОСББ, житлово-експлуатаційних підприємств із вимогою щодо подальшого їх розповсюдження серед мешканців багатоповерхових будинків, які перебувають у них на обслуговуванні, розповсюджувати друковану продукцію серед керівників підприємств з метою інформування їх про необхідність регулювання чисельності тварин та про наслідки недотримання правил поведінки з тваринами на території підприємства, розклеювати листівки в міському та приміському транспорті, розповсюджувати (роздавати) листівки.

Потрібно проводити круглі столи з представниками засобів масової інформації щодо організації на постійній основі публікацій статей про користь біостерилізації, про періоди проведення біостерилізації домашніх тварин та вживлення їм чипів на пільгових умовах, щодо створення телепроектів на теми гуманного ставлення до тварин із залученням ветеринарів, громадськості, відомих людей міста.

Необхідними є:

- створення просвітницького ролика щодо поведінки з тваринами, в тому числі про адопцію, доцільність біостерилізації і реєстрації домашніх тварин;
- укладення договору із всеукраїнськими телеканалами, трансляція цього ролика на правах соціальної реклами;
- створення радіорубрики "Допоможи місту вирішити проблему" (інтерв'ю та інше з ветеринарами, громадськістю, відомими людьми міста);
- розміщення просвітницьких роликів щодо Програми на радіо, яке лунає на вулицях міста;
- розміщення просвітницьких радіороликів у міському транспорті (тролейбусах, автобусах);
- публікація інтернет-статей про користь біостерилізації, про пільгові умови, передбачені в Програмі, про правила утримання тварин та інше.

Одним із головних і основних напрямків Програми є робота з населенням, а саме:

- подання інформації до місцевих засобів масової інформації про можливість адопції якомога більшого числа безпритульних тварин новими власниками;
- проведення заходів (бесіди, консультації, лекції, збори) для інформування населення про прийняту Програму, адопцію, біостерилізацію, реєстрацію домашніх тварин (у бібліотеках, у школах (з батьками), лекції безпосередньо з мешканцями багатоповерхівок, ОСББ);

- опрацювання спільно з Управлінням освіти заходів щодо просвітницької діяльності (тем) у навчальних закладах;
- створення при КАТП 1728 інформаційно-консультаційного центру. В роботі центру передбачити забезпечення проведення таких заходів: заохочення адопції, біостерилізації тварин із проведенням біостерилізації тварин, що належать власникам, на пільгових умовах; створення реєстрів з обліку тварин, яких утримують юридичні та фізичні особи; створення реєстрів тварин волонтерів, зоозахисників, приватних міні-притулків та осіб, що бажають узяти на утримання тварину; облік кінологічних, фелінологічних та інших клубів, підприємств, організацій і установ, приватних розплідників, готелів, чия діяльність пов'язана з тваринами.

Секретар міської ради

Віктор ШАКИРЗЯН

Додаток 6
до Програми поводження з котами і собаками
та регулювання чисельності безпритульних
тварин гуманними методами на території
Рівненської міської територіальної громади
на 2026 рік

Порядок проведення відловлювання собак

1. Відловлюванню підлягають усі без винятку безпритульні тварини.

2. Собаки, за винятком залишених власником на прив'язі, незалежно від породи, належності та призначення, в тому числі й ті, що мають нашийник з номерними знаками і намордники, але перебувають без власника на вулицях, площах, ринках, у скверах, парках, у громадському транспорті, дворах та інших громадських місцях, вважаються безпритульними і підлягають відловлюванню. Відловлювання безпритульних домашніх тварин окремими не уповноваженими громадянами та організаціями забороняється, крім випадків, коли ці тварини є небезпечними для оточуючих та проявляють агресію, створюючи загрозу безпеці людей.

3. Відловлювання безпритульних тварин проводять працівники Центру стерилізації за відсутності сторонніх осіб (по можливості) в робочий час протягом доби.

4. Працівники Центру стерилізації здійснюють відловлювання безпритульних тварин не лише на адміністративній території Рівненської міської територіальної громади. Дозволено відловлювання тварин в інших містах України за умови сплати за надані послуги КАТП 1728 (структурний підрозділ – Центр стерилізації), складання відповідної угоди з територіальним органом влади і обов'язкового повернення відловлених тварин до ареалу попереднього перебування.

5. Відловлювання тварин можуть здійснювати тільки працівники, які мають відповідну кваліфікацію і допуск, будь-якими незабороненими засобами і методами з дотриманням принципів гуманного ставлення до тварин, уникаючи жорстокого поводження з тваринами. У разі потреби працівник служби відловлювання зобов'язаний надавати тваринам першу допомогу.

6. До засобів відловлювання належать такі:

1) механічний – відловлювання тварин за допомогою спеціальних механічних пристосувань (петлі, сачки, сітки, жорсткі нашийники) або руками (тільки тварин, які визнані потенційно безпечними);

2) медикаментозний – введення в організм тварини спеціальних лікарських засобів (снодійних, міорелаксантів, транквілізаторів), що забезпечують знерухомлення тварини (проводиться лише з дозволу відповідального за відловлювання ветеринарного лікаря);

3) комбінований – із застосуванням медикаментозного та механічного способів відловлювання (проводиться лише з дозволу відповідального за відловлювання ветеринарного лікаря).

7. Час між відловлюванням і транспортуванням тварин до Центру стерилізації не повинен перевищувати 3-х годин.

8. Працівникам служби відловлювання забороняється:

– привласнювати відловлених тварин;

– продавати і передавати тварин приватним особам або іншим організаціям;

– забирати тварин із квартир і з територій, що перебувають у приватній власності, без відповідної постанови суду або письмової згоди власників цих квартир чи територій;

– знімати домашніх тварин з прив'язі, якщо вони перебувають на прив'язі менше ніж 5 годин;

– використовувати приманки та інші засоби відловлювання, які можуть спричинити шкоду здоров'ю безпритульних тварин.

9. Одноразове грубе порушення правил гуманного ставлення до тварин є підставою для усунення від роботи працівника з відловлювання.

10. Транспортування відловлених тварин потрібно здійснювати на спеціально обладнаних для розміщення тварин автомобілях. Під час завантаження, транспортування і вивантаження тварин потрібно використовувати пристрої і прийоми, що запобігають травмам, каліцтву або загибелі тварин.

11. Спеціальний автомобіль для транспортування тварин повинен бути технічно справний, укомплектований набором індивідуальних переносних кліток для тварин, підлога автомобіля має бути обладнана таким чином, щоб на ньому могли вільно переміщатися для завантаження та розвантаження мобільні, міцні клітки. Вони мають бути добре закріплені, аби уникнути хитання під час їзди.

12. В автомобілі має бути забезпечено безпеку, захист тварин від погодних умов, він має бути обладнаний природною вентиляцією, мати набір ветеринарних засобів для надання екстреної ветеринарної допомоги тваринам. У разі необхідності тварин забезпечують питною водою.

13. Щодня після кожного відловлювання і транспортування тварин кузов спеціального автомобіля, а також устаткування і переносні клітки потрібно мити і дезінфікувати.

14. Після відловлювання всі тварини обов'язково повинні бути доставлені в Центр стерилізації, оглянуті ветеринаром, має бути проведено комплекс заходів щодо обробки їх протипаразитними засобами, їх необхідно зареєструвати в муніципальному реєстрі Рівненської територіальної громади. Лише після цього комплексу заходів вони можуть бути прилаштовані.

15. Всіх відловлених безпритульних тварин утримують щонайменше протягом 10–14 днів у карантині, їм в обов'язковому порядку проводять біостерилізацію, дегельмінтизацію, комплексну вакцинацію проти сказу та лептоспірозу, обробку проти кліщів, бліх, гельмінтів, прикріплюють вушну

номерну кліпсу, вживлюють чип (внутрішній електронний транспондер) та вносять дані про них до муніципального реєстру тварин Рівненської міської територіальної громади. Транспортування тварин здійснюється відповідно до Правил транспортування тварин, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 року № 1402 (Офіційний вісник України, 2012 р., № 8, ст. 294).

16. КАТП 1728, його структурний підрозділ (Центр стерилізації) зобов'язані оприлюднювати на власному вебсайті та/або офіційній сторінці органів місцевого самоврядування дані про планові заходи з вилову безпритульних тварин не пізніше ніж за 7 календарних днів до їх початку, про місцезнаходження карантинних майданчиків з тимчасового утримання тварин, які будуть виловлені, а також щоквартально оприлюднювати дані про кількість виловлених, стерилізованих, вакцинованих, ідентифікованих, прилаштованих тварин та тварин, які загинули, із зазначенням причин смерті (згідно з висновком лікаря ветеринарної медицини).

17. КАТП 1728 визначає особу, яка зобов'язана забезпечити фотографування кожної виловленої тварини відразу після її вилову. Фото виловленої тварини зберігається в муніципальному реєстрі тварин разом з інформацією про тварину.

18. КАТП 1728, його структурний підрозділ (Центр стерилізації) зобов'язані щодо кожної виловленої безпритульної тварини вести в муніципальному реєстрі тварин облік даних про:

- 1) дату та місце її вилову;
- 2) наявність або відсутність ідентифікуючих ознак та їх номери (електронний транспондер, кліпса, нашійник з ідентифікуючими позначками, тавро);
- 3) вид, стать, приблизний вік, ознаки породи (за наявності), зовнішні ознаки, в тому числі окрас шерсті, вага, особливі ідентифікуючі ознаки тощо;
- 4) попередню оцінку стану здоров'я тварини за зовнішніми показниками;
- 5) здійснені заходи з ветеринарного огляду тварини, надання ветеринарної допомоги, карантинування, дегельмінтизації та інсектоакарицидної обробки, вакцинації, в тому числі від сказу, стерилізації, ідентифікації тварини;
- 6) відомості про опікуна (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), місце проживання) в разі його наявності;
- 7) відомості про власника тварини (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), місце проживання, договір про передачу тварини у власність), якщо тварина після проведених ветеринарних процедур пройшла адопцію;
- 8) дату та місце повернення тварини, якщо тварина повернута до ареалу перебування (в місця вилову).